

Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Concepția de viață preoțească

Viața, acest dar dumnezeesc, ne este dat nu pentru cheltuirea ei în marginile înguste ale trecătoarelor plăceri, ci întru atingerea idealului lăsat de însuși ziditorul: *preamărirea lui Dumnezeu*. Firește, că acest unic țel suprem, nu nesocotește drepturile de viață a celorlalte bucurii ce pot să vină omului, numai cât aceste trebuiesc subordonate chemării adevărate a omului.

Pentru atingerea acestui ideal, se cere însă ca viața omului să fie astfel întocmită încât orice alte preocupări să nu poată pune stăpânire pe noi. Se cere adică să ai o *concepție de viață*. Cine se lasă purtat de valurile ispititoare a vieții și nu-și poartă pașii constant pe același drum bun și sănătos, este întocmai ca și trestia bătută de vânt. Tot ce poate da o notă de satisfacție vieții îl atrage și-și uită de singurul adevăr, că numai preamărirea lui Dumnezeu este adevăratul scop al nostru.

Nu tot așa este însă omul care și-a clădit viața pe piatra cea statornică a concepției sănătoase. Pentru un astfel de om, orice clipă și orice faptă, sunt lumini ce răzbat din străfundul unei înalte conștiințe despre viață.

Concepția de viață a omului, fiind cârmaciul nostru în lume, determină deci toate faptele, simțămintele

și gândirile spre idealul adevărat. Cine este lipsit însă de acest cârmaci, cade pradă tuturor pornirilor greșite. Așa se explică de ce stăpânește materialismul pe oameni.

Concepția de viață nu se învață în școală, ea se câștigă printr-o continuă încordare a cugetării tale personală, prin experiențele zilnice făcute după anumite reguli și mai ales printr-o trăire amăsurat idealul urmărit. Traiul zilnic, dă pecetea convenită concepției ce-ne formăm. Un cugetător zicea: „istoria inimii tale, este istoria vieții tale”. Evident, că cu ce-ți hrănești sufletul aceea devii; te hrănești cu arta, nu zic că vei deveni un artist dar poți ajunge un pricepător iscusit. Mântuitorul însuși a confirmat aceasta; „Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră”. (Mat. 6 21.)

Dacă fiecărui om, ce ține să fie o personalitate sau om de omenie, se cere să-și aibă formată concepția de viață clădită pe temelile credinței și moralei evanghelice; atunci *preotul* mai mult va trebui să năzuiască întru încheierea concepției religioase, printr-o sistematică analiză a factorilor vieții și prin devotament către cele sfinte.

Puterea preotului de slujire Domnului Hristos și mântuirea sufletelor ce păs-

toarește, se poate verifica și curge în mod normal, ca un izvor limpede din sânul curat al pământului, din *concepția de viață preoțească* ce o are. Cu cât această concepție a intruchipat mai desăvârșit pe Hristos, cu atât și viața lui se va desfășura în cadrul luminos al idealului preoțesc: *urmarea lui Hristos*.

Astfel de preocupări sufletești sunt absolut necesare să-ne formăm, pentru propriul nostru interes. Știu, că un preot are de luptat cu atâtea greutăți, familiare,

sociale și de altă natură și s'ar crede, că astfel de cugetări pari utopii. Dar tocmai în vederea salvării situației, ni-se cere să avem cârmaciul vieții. Necazurile vieții sunt mari și multe ar putea să-ne cutropească, dar dacă avem acest suport sufletec: *concepția de viață preoțească*, vom fi biruitori.

Las să pătrundă în adâncul sufletului fiecărui preot aceste cugetări și după ospitalitatea împărtășită, vor dovedi puterea lucrătoare.

Pr. T. Ciuruș

Acaftistul Domnului IISUS HRISTOS

Postul sfintei Invierii este timpul consacrat pentru pocăință, pentru întoarcerea sufletului către Dumnezeu. Acum a sosit vremea care sfințește pe toți. Epoca aceasta a anului este rânduită de Biserică pentru înnoirea sufletului și a vieții launtrice.

Glasul ei cheamă pe toți fiii sufletești la lupta cea duhovnicească pentru ca cetatea sufletului să se întărească și puterile răului să nu o poată impresura.

Sfintele slujbe și rugăciunile Bisericii din postul mare sunt străbătute de sămănământul pentru înnoire prin duhul înfrânării și a rugăciunii fără zăbavă. Cântarea bisericii îndeamnă zicând: „Acum vremea pocăinții s'a arătat, înaintea ușilor e judecata. Cu sânguință dar să ne sculăm aducând lacrimi de umilință milostenie, strigând: „greșit-am mai mult decât numărul nisipului mării, Ci iartă făcătorule a toate, ca să luăm cununa nestrucăciunii” (Condac gl. 4).

Rugăciunea este o armă nebiruită care ne apără în lupta cu vrăjmașul sufletului nostru. Între aceste rugăciuni caracteristice ale Bisericii ortodoxe, este și Acaftistul Domnului Iisus Hristos, pe care o luăm pentru o palidă meditație, după Cartea de rugăciune numită Acaftist, tipărită la Sibiu în anul 1917.

Fără să ne ocupăm de autorul și originea ei, aflăm ușor că ea vine din adâncimea vremurilor de strălucită evlavie și aspră asceză a sfinților părinți cari s'au sârguit pe drumul dumnezeieștilor nevoițe pentru desăvârșirea omului launtric. Căutându-o aflăm că numele lui Iisus este punctul de lumină către care se îndreaptă ruga sufletului care vrea izbăvirea de păcate și inima sălaş luminos lui Dumnezeu.

Întreaga slujbă a acestei rugăciuni este imn de laudă și preamărire către Iisus, pe care ființa noastră îl cheamă (Continuare în pag. 3-a)

Evanghelia

Marcu c. 10, sth. 55—45.

Suntem în preajma zilelor sfinte, ce-ne amintesc cele mai dureroase patimi, despre cari Mântuitorul știa și a căror apropiere doria să o cunoască și apostolii. Pentru Iisus, celce a venit să mântuiască, a-se pierde pentru alții este ceva firesc. Deci moartea, pentru celce dă viața adevărată, este calea ce duce în mormântul de unde răsare măreș și biruitor.

Nu tot așa erau sufletele apostolilor. Ei încă vedeau în Messia un Rege pe tron, iar nu un batjocorit și ucis apoi între tâlhari. De aici și pornirile lor spre doriri copilărești, ca Iisus să-le hărăzească locuri de cinste întru slava sa.

Acestei nepriceperi față de cele ce aveau să urmeze, Iisus spune răspicat și limpede, că va să fie dat în mâna Arhierilor și Cărturarilor cari îl vor judeca spre moarte; apoi va fi batjocorit și chinuit și omorât, pentru a învia a treia zi.

Cu aceste cuvinte Mântuitorul pregătește statornicia credinții noi ca să nu se năruie în ziua cea grea a durerilor.

Biserica a rânduit așezarea evangheliei în această vreme, pentru ca din lumina ei să-ne pătrundem ființa noastră, înlunecată poate de negura păcatelor, și din puterea ei pilduitoare să urmăm drumul apostolilor, ce nu s'au deslipit de Celce avea să sufere atâtea umiliri, față de nădejile într-o împărăție a ceea.

Este foarte semnificativă și mult călăuzitoare pentru viața noastră zilnică, această pregătire a apostolilor în vederea suferinții atât a Mântuitorului cât și a lor.

Să-ne transpunem în sufletul creștinului căruia i-se pare, că împlinirea poruncilor dumnezeiești este cea mai plăcută datorie. Inceputul unei astfel de viețuire, nu-l înfrică, căci poate împrejurările de viață comodă și bogată îl ajută. Dar vine ceasul grelelor încercări și suferințe:

sărăcia, moartea în familie, pagube însemnate, nedreptăți omenești, boale îndelungate și câte alte dureri sufletești și trupești.

În fața acestor loviri grele cine nu e pregătit a-le răbda cu bărbăție creștinească; cade zdrobit de ele și se prăbușește.

Dar pentru cine Evanghelia lui Hristos, este o realitate vie, din a cărei învățături se zidește omul gata a suferi toate prigonirile și suferințele, pentru dreptatea cerească; pregătirea dată apostolilor, în preajma patimilor, este oglinda propriului său suflet. El suferă cu rădare, nedreptatea aproapelui, ocara și bărfirea, boala sau altă încercare venită în urma păcatului; totdeauna fiind deplin încredințat, că puținele zile de suferințe aduc bucurii vecinice și mângăetore.

Biserica săvârșește același lucru ca și Mântuitorul, când a pregătit pe apostoli în vederea patimilor, când spune creștinului să fie gata totdeauna a iubi pe Hristos, chiar când suferința îl copleșește. Sunt unii oameni cari, după ce au luptat împotriva necazurilor, slăbesc de odată și cad răpuși de desnădejde. Ei uită, că Cerul se câștigă cu multă osteneală și pentru această biruință nu e de ajuns lupta de o zi, sau două.

Apostolii, când au auzit vestirea patimilor, s'au tulburat și nu-le venea să creadă. Intocmai așa și creștinului îi pare greu cuvântul Bisericii, de a nu slăbi credința în Iisus, nici odată.

Cu toate acestea zice: „priveghiați dar, toată vremea rugându-vă” (Luca 21, 36), „priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă”. (I Corint. 16 13).

Cu alte cuvinte vom zice: pregătește-te pentru luptă, dacă gândești să câștigi biruința, căci fără osteneală nu este odihnă și fără luptă nu e biruință.

Pr. T. Ciurus

O mică perlă din Liturgia siriacă, la finea slujbei.

„Rămâi cu bine Altar sfânt și dumnezeiesc al Domnului; nu știu dacă mă voi mai reîntoarce sau nu la tine. Să-mi dea Domnul să-te văd în Biserica cerească a întâilor nascuți: în moștenirea aceasta am încredere eu.

Rămâi cu bine Altar sfânt și de împăcare: cele ce le-am primit dela tine, să-mi fie spre ispășirea fărădelegilor,

spre iertarea păcatelor și spre încredere în fața scaunului înfricoșat al Domnului și Dumnezeului nostru în veci.

Rămâi cu bine Altar sfânt și masă a vieții și cere-mi milă dela Domnul nostru Iisus Hristos, să nu încetez nici odată a-ți păstra amintirea, de acum și până în vecii vecilor. Amin”.

Aprecieri despre preoții noștri din campania militară

Orice cuvânt bun rostit de mireni, despre activitatea preoțimii, nu poate decât să ne bucure. Față de atâtea învinuiri aduse mai mult pe nedreptul, mărturisirile sincere ale camenilor de bine, ne sunt de real sprijin.

Asfel vedem cum d-l maior N. Igna publică sub titlul: „Abus în astris”, în revista „Arma cuvântului”, nr. 10—12 1941, aprecierile D-Sale, din cele văzute de pe front, asupra activității și ținutei preoților chemați în serviciul armatei.

Pentru obiectivitatea lor, le reproducem în întregime:

— „Unitățile și formațiunile sanitare au plecat în războiul sfânt având cu ei binecuvântarea creștinească a numeroșilor preoți militari.

Pe meșagurile Basarabiei, pe câmpiile nesfârșite ale Ucrainei, peste tot, activitatea religioasă și misionară a însoțit acțiunea trupelor noastre.

I-am văzut suferind în fața bisericilor profanate. I-am văzut propovăduind prin stepele Rusiei din nou evanghelia lui Hristos și recreștinând prin botez nesfârșite legiuni de copii nevinovați, salvându-i din întunericul în care erau condamnați a trăi.

Prin acțiunea lor de evanghelizare, prin activitatea lor luminoasă de recreștinare și redeschiderea numeroaselor bisericilor profanate și decapitate au reușit mai mult ca cu orice alt mijloc să pacifice întinsele regiuni din spatele frontului românesc, asigurând astfel libertatea acțiunilor ofensive contra răului și întunericului. În această operă a lor misionară au luptat cu mari greutateți necunoscând limba respectivă.

Pe lângă activitatea de ordin profesional și religios, aportul acesta național pacificator n'a fost încă suficient relevat și apreciat.

Pe lângă această activitate rodnică desfășurată în rândul unei populații căreia ani de zile i se refuzase Dumne-

zeul, preoții militari, adevărați doctori sufleteghi, au fost cei mai apropiați colaboratori ai doctorilor.

La cele mai înaintate posturi de prim ajutor erau totdeauna alături de medicul unității împărțind cu el mizeria și riscul și ajutându-l la nevoie nu numai prin mângăierea răniților, dar și dând adesea o pricepută mână de ajutor la pansarea lor.

Și iar i-am văzut la nevoie luând conducerea chiar a coloanelor de munițiuni pentru a veni în ajutorul unităților greu încercate — prin pierderea personalului care trebuia să asigure acest serviciu.

I-am văzut pe preoții dela ambulanțe îngrijind de buna stare a răniților fiind confidenții și duhovnicii cei mai apropiați.

I-am văzut zăcând, suferind în tăcere, victime ale atacurilor acriene dând exemplu de bărbăție și încurajând prin exemplul lor pe cei de față.

I-am văzut iarăși săvârșind trista ceremonie a înmormântării, prohodind sub bombardamente de aviație inamică pe ostași eroi.

Am văzut preoții dela marile unități coborând între ostașii din primele linii înaintate și dând un deosebit concurs la evacuarea răniților.

I-am văzut pe toți îngrijind de asanarea câmpului de luptă în fața lipsei unui serviciu special încredințat cu aceasta, fiind lăsați în urma unităților lor mai multe zile și noapte cu culegerea, identificarea și îngroparea eroilor morți, fiind lipsiți în acest timp de hrană și adăpost.

Preoții militari și-au făcut datoria lor pe front și pot să stea cu fruntea în sus în fața camarazilor de luptă”.

Sunt constatări ce se resfrâng atât asupra preoților militari activi cât și a celor de rezervă și ele ne umplu de bucurie, față de acuzele nedrepte aruncate în față de multe ori.

Pastorală P. S. Episcop Emilian

Carte pastorală. P. S. Episcop Emilian Antal, Lt. Episcop al Argeșului, a trimis fiilor Eparchiei o pastorală din prilejul Duminecii Crucii.

Cu această ocaziune P. S. Sa îndeamnă poporul nostru românesc, să ducă lupta contra bolșevismului până la sfârșit, căci această primejdie este atât de mare pentru noi încât

nici o jertfă adusă pentru delaturarea ei, nu este de prisos. Așa cum mântuitorul a trebuit să se jertfească pentru mântuirea noastră, și noi trebuie să aducem jertfa stăpânită de credința biruinții.

Pastorală P. S. Episcop este plină de dragoste față de Biserica și Neam și deci sfaturile date, aduc un real serviciu.

Acaftistul Domnului IISUS HRISTOS

(Continuare din pag. I-a).

cu credință, cu căldură și dragoste adevărată ca să ridice din negura păcatelor spre El, soarele și lumina cea adevărată care strălucește viu peste toți ceice îi slujesc cu înima smerită și dreaptă. Putem spune, că Acaftistul lui Iisus este rodul meditației și al trăirilor lăuntrice din duhul Sf. Munte Athos, patria ascezei și a contemplației mistice ortodoxe.

Cu aceste modeste preliminarii, vom arăta câteva părți din frumusețile și luminile acestei rugăciuni.

★

Când sufletul este apăsător de greutatea păcatelor iar conștiința este îmboldită de suferințele lor atunci el se îndreaptă către Iisus tămăduitorul zicând:

„Iisuse, preadulce Hristoase, Iisuse deschide ușile pocăinței, iubitorule de oameni, Iisuse, și mă primește pe cel ce cad la tine și mă rog fierbinte: Iisuse, mântuitorul meu, cea ce ești iertare păcatelor... Iisuse, preadulce Hristoase, Iisuse îndelung răbdătorule, vindecă ranele sufletului meu, Iisuse, și înduiește inima mea, multmilostive, rogu-mă”.

Frumuseța Acaftistului se înalță pe culme, în cele 24 icoase îndreptate către Numele lui Iisus, înaintea căruia să se plece tot genunchiul a celor cerești și pământești: „Iisuse preaminunate, mirarea îngerilor! Iisuse prea puternice, izbăvirea strămoșilor! Iisuse preaslăvite tăria împăraților Iisusei preaiubite, plinirea prorocilor! Iisuse prea minunate întărirea mucenicilor! Iisuse, prealine bucuria călugărilor! Iisuse, prea milostive dulceața preoților! Iisuse preadulce, bucuria precuvioșilor! Iisuse cel mai înainte de veci, mântuirea păcătoșilor! Iisuse, fiul lui Dumnezeu, miluește-mă!”

Omul adâncit în marea păcatelor, strigă la mila milostivirii lui Dumnezeu, ca să nu se piarză în valurile răutății și zice: „Iisuse, Dumnezeu cel mai înainte de veci! Iisuse împăratul cel prea puternic! Iisuse stăpânul cel îndelung răbdător! Iisuse, mântuitorule cel prea milostiv! Iisuse, păzitorule cel prea bun! Iisuse curățește păcatele mele! Iisuse ridică fărădelegile mele! Iisuse, iartă nedreptățile mele! Iisuse, nădejdea mea nu mă lăsa! Iisuse, ajutorul meu, nu mă lăpăda! Iisuse, ziditorul meu nu mă uita! Iisuse,

păstorul meu, nu mă pierde! Iisuse, fiul lui Dumnezeu, miluește-mă!

Celce are conștiința păcatului, se îndreaptă către Iisus, ca să-i lumineze ochii inimii, și să nu mai gândească și facă răul pe care nu-l vrea. De aceea strigă:

„Iisuse, ziditorul celor de sus! Iisuse, răscumpărătorul celor de jos! Iisuse, pierzătorul celor de desupt! Iisuse înfrumusețătorul tuturor fapturilor! Iisuse, mângâierea sufletului meu! Iisuse, luminătorul minții mele! Iisuse, veselia inimii mele! Iisuse, sănătatea trupului meu, mântuește-mă! Iisuse, luminătorul meu, luminează-mă! Iisuse, izbăvește-mă de toată munca! Iisuse, mântuește-mă nevrednicul! Iisuse, fiul lui Dumnezeu, miluește-mă!”

Cum Iisus este lumina lumii, tot așa este izvorul și brana vieții, pâinea cea vie, care s'a pogorât în cer (Ioan 6, 51), precum și vesmântul care ne îmbracă cu haina cea de nuntă, deci sufletul se roagă zicând:

„Iisuse, adevărul celce cunoști înșelăciunea! Iisuse, lumina cea mai pre sus de toate luminile! Iisuse, împărate, întăritorul tuturor țăriilor! Iisuse Dumnezeule, cei ce petreci într-o milă! Iisuse, pâinea vieții, satură-mă înlămândul! Iisuse, izvorul înțelepciunii, adapă-mă pe cel însetat! Iisuse, vesmântul cel de veselie, îmbracă-mă, struca-tul! Iisuse, acoperemântul cel de bucurie, acopere-mă nevrednicul! Iisuse dătorul celor ce cer, dă-mi lacrimi ca să-mi plâng păcatele mele! Iisuse, cea ce afli pe cei căzuți, afli și sufletul meu!”

La sfârșit autorul încheie seria icoaselor, cu un imn de preaslăvire cu cele mai calde și mai vibrante accente ale sufletului său zicând: „Iisuse, împăratul cel mai înainte de veci, miluește-mă! Iisuse, floarea cea cu bun miros, bine mirezmează-mă! Iisuse, căldura cea iubită încălzește-mă! Iisuse, acoperemântul cel luminat, înfrumusețează-mă! Iisuse, mângăritarul cel cinstit, luminează-mă! Iisuse, piatră cea scumpă, strălucește-mă! Iisuse, soarele dreptății luminează-mă! Iisuse, lumina cea sfântă, strălucește-mă! Iisuse, slobozește-mă de focul cel nestins și de alte munci veșnice! Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluește-mă! Acaftistul Domnului Iisus, mângăritar de rugăciune pen-

Sectele, un pericol național și social

Reproducem, după ziarul „Universul” din 11 Martie crt. rezumatul interesantei conferințe a d-lui profesor V. Ispir, rugând pe cetitorii noștri, să întregescă singuri, ceea ce se potrivește cu realitățile noastre ardelenice și cu molimile noastre”:

A cincea conferință din ciclul conferințelor asupra ortodoxiei, organizate de Facultatea de teologie din București, a fost ținută alaltăeri de d. dr. Vasile Gh. Ispir, profesor de misiologie și sectologie la această facultate.

D. profesor Ispir a arătat origina sectelor în general și pentru țara noastră în special.

Sectele au origină foarte veche, urcându-se până în primul secol al creștinismului, dar la noi ele nu au pătruns în mai mare număr decât dela războiul cel mare din 1916—1919. Cele mai multe își au origina în protestantismul apusean, veacul al XVI-lea și în „Rascolul” rusesc veacul al XVII-lea.

Sectele din România sunt atât de origină apuseană, cât și răsăriteană. Pe pământul românesc nu au luat naștere decât tudorismul, gruparea fostului preot Tudor Popescu dela biserica Sf. Ștefan-Cuibul cu Barză; inochetismul din Basarabia și stilismul sau calendarismul. Celelalte nu sunt decât importațiuni din afară, venite la noi în scop de a face prozelitism.

Dintre sectele din țara noastră

unele au libertate de cult, iar altele sunt prohibite. Ele sunt prevăzute de legea cultelor din 1928 și de diferite dispoziții ministeriale de mai târziu, care prevăd că nu au libertate de cult (și în anumite condiții) decât: baptismul, adventismul de ziua șaptea și evangheliștii (creștinii după Evanghelic). Celelalte sunt oprite. Cu toate acestea, toate sectele fac o intensă propagandă.

Conferențiarul arată apoi că sectele sunt un pericol pentru stat, prin aceea că au idei comuniste (studenții în Biblie, inachoniștii, secerătorii, etc.), primind bani din străinătate pentru propagandă, având legături cu dușmanii neamului, rătăcind serviciul militar și jurământul de credință.

Statul nu privește sectarismul decât din punctul său de vedere: întru atât, întrucât sectele sunt contrare actualii organizații de stat, ordinii publice și bunelor moravuri. Pe el nu-l interesează punctul lor de vedere religios. Pentru aceasta, Constituția noastră și prevede libertatea de conștiință, de care abuzează sectanții, interpretând această libertate de conștiință ca o libertate de cult.

Conferențiarul cere ca Statul să intervină cu energie luând măsuri pentru stăvilirea acestei propagande straine de credință, concepțiile și idealul poporului românesc.

Bibliografie

„Duh și Adevăr”, organ omiletic al preoțimii din Episcopia ort. rom. a Timișorului. Anul II, nr. 3—4, Martie—Aprilie 1942. Red. Timișoara II, str. A. Șaguna 12. Abonamentul anual 240 Lei.

Această revistă bisericească, cu caracter omiletic, își justifică tot mai stăruitor locul de-o deosebită importanță în literatura noastră bisericească.

Numărul de față cuprinde un ciclu de predici din Dumineca II a Paresimilor și până în Dumineca slăbănogului. Scrise de diferiți autori, unii cu'n apreciat nume de scriitor aceste predici sunt un real serviciu preotului râvnitor întru propovăduirea cuvântului evanghelic.

Deci o recomandăm, ca pe un prețios colaborator al preotului.

Pr. L. David

tru tot sufletul care cu pocăință adevărată se îndreaptă către Iisus, este o minunată putere pentru trezirea și învierea vieții sufletești a păstorilor și păstoritorilor deopotrivă. Rostirea ei la slujbele de seară, pătrunde sufletul și-l îndeamnă să se înalțe spre Părintele luminilor, și spre o viață mai curată, mai aproape de Dumnezeu. Acaftistul este, ca o chemare cerească, ca un rug aprins, care arde spinii păcatelor iar flăcările ei ne suită spre înălțimile gândului smerit și a curăției lăuntrice. În zilele de post să folosim prilejul ce ni-se îmbie, pentru a întări sufletul obștei credincioșilor cu mirul sfânt al acestei binecuvântate rugăciuni.

INFORMAȚIUNI

Distincție. P. S. Episcop Vasile al Timișorii, a hirotesit întru protopresbiter onorar pe C. pâr. Sofroniu Vlad, profesor la Academia Teologică din Oradea, cu sediul provizoriu în Timișoara.

Felicităm din inimă pe noul protopresbiter pentru distincția bine meritată.

„Spațiul vital al satului românesc”, a fost subiectul dezvoltat de d-l prof. univ. și filolog Dr. C. Giuglea, în cadrul conferinței ținută în Alba-Iulia, la 8 Martie c., sub auspiciile Despărțământului „Astra”.

După ce analizează noțiunea de spațiu vital, ea o întindere de care are nevoie de trăit un popor, vorbind apoi de poporul nostru ca le unul ce n'a răvnit nici odată pământ străin: aplică apoi spațiul vital la satul românesc. În cadrul acestui spațiu vital s'a dezvoltat toponimia părților de hotar, astfel că în raportul dintre spațiu și toponimie se oglindește tot trecutul statului cu privire la obiceiuri, origine, cultura pământului, etc.

Conferențiarul trece apoi la exemplificarea importanței toponimiei din spațiul vital al satului, făcând în urma vastelor date culese din Ardeal. Intreg procentajul acestei toponimii, este în marca majoritate, favorabil realității istorice, că poporul nostru românesc este de obârșia lui legat de aceste meleaguri. Deși multe numiri de sate sunt de origine străină, toponimia părților de hotar însă explică acest paradox. Administrația a impus numiri străine de firea poporului, pentru sate; dar masa locuitorilor a păstrat curate toate numirile de hotar așa cum le-au avut din bătrâni.

Deci, cu dreptul conchide distinsul conferențiar, trecutul nostru se va judeca și trebuie judecat din procentajul acestor numiri românești a spațiului vital al satului și nu din peceea trecătoare a administrației stăpânitoare.

În fine propune ca toate aceste numiri străine ale satelor, să fie schimbate în nume ce se pot culege din toponimia curat românească a hotarelor și pentru a justifica în fața tuturor dreptul nostru strămoșesc pe aceste meleaguri își exprimă părerea ca să se facă în fiecare comună o hartă a toponimiei hotarului. Ea ar ajuta la inventarierea avutului spiritual al nației și ar aduce reale servicii cauzei naționale.

Conferența, dovedită de-o reală actualitate, a fost ascultată cu viu interes.

Act de mulțumire. Oficiul parohial ort. rom. Blandiana aduce și pe această cale un prinos de recunoștință și de mulțumire bunului credincios sub ofițer Bugnar Gheorghe, care a binevoit a dona suma de 4.000 Lei (patru mii), pentru repararea Sf. bisericii.

Asemenea și d-lui notar Nis-

tor Grecu, căpitan aviator, pentru suma de 1000 lei.

Strădanii răsplătite. Sub acest titlu, ziarul „Tara” din 12 Martie 1942, aduce vestea îmbucurătoare, că marele savant ardelean, d. prof. Sextil Pușcariu, care la Berlin conduce Institutul român de cultură, a fost decorat de cancelarul Hitler cu una din cele mai însemnate distincții. Au fost astfel recunoscute, din înălțimea rarelor cinstiri, meritele nu numai ale savantului, dar și ale omului de cultură care poartă pe meleagurile atât de bogate în tradiții ale Germaniei, virtuțile spiritului transilvan. Sextil Pușcariu reprezintă în ochii oricărui intelectual român, pe creatorul Atlasului lingvistic și deci gestul Pușcariului german are un tate ce trece dincolo de limitele înguste ale zilei și se răsfrânge în planurile largi ale viitorului, care se apropie cu pași tot mai grăbiți.

La Berlin, știința și gândirea românească au fost afirmate cu tărie neșovăitoare și sigură, de Sextil Pușcariu, ambasadorul Transilvaniei, ceea ce conducătorul statului german a ținut personal să cinstească, într-o formă caldă, plină de prietenie și de recunoștință a virtuților și drepturilor neamului românesc.

Eparhia noastră împărtășește cu deplină satisfacție această bine meritată răsplătire a unei munci creatoare.

Membrului marcant al tuturor organizațiilor noastre eparhiale și vrednicului sărbătorit îi trimitem cele mai sincere felicitări și urarea de a-l vedea iarăși sprijinind Biserica noastră, în Adunarea eparhială.

Organizați REUNIUNI DE FEMEI

NOU!

A APĂRUT

CARTE DE RUGĂCIUNE

editată de Vicariatul Episcopiei Clujului, cu sediul în Alba-Iulia.

Această carte are un bogat și prețios cuprins și s'a tipărit la Alba-Iulia, cu binecuvântarea I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului și cu a P. S. Episcop NICOLAE al Clujului. Lucrarea este executată pe hârtie velină, în două culori, împodobită cu frumoase și variate clișee, legată peste tot în pânză, cu o frumoasă copertă, ea satisface ori ce așteptări.

O recomandăm călduros creștinilor noștri, ca pe o însemnată hrană sufletească.

PREȚUL Lei 100.—

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 122—1942.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa primă Bucerdea-Vinoasă I, se deschide concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în oficiosul „Renașterea”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

- 1). Salar dela Stat conform pregătirii;
- 2). Sesiune parohială în mărime de 15 jug. 623 stj. pământ bun.
- 3). Casă parohială cu supraedificatele corespunzătoare;
- 4). O ferie de must dela fiecare familie;
- 5). Venitele stolare uzitate în comună,

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile la Vicariatul Episcopiei, însoțite de actele necesare, conform Regulamentului pentru parohii și cu avizul protopopului, se vor putea prezenta în parohie, pentru a liturgisi și a face cunoștință cu poporul.

Alba-Iulia, la 5 Martie 1942.

Oficiul Protopopesc, în conțelegere cu Consiliul parohial.

A. L. BABA
protopop

Nr 229—824.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. I-a Mociu, diu protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Renașterea.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salar de stat.
  2. Casă parohială nouă, cu supraedificate corespunzătoare.
  3. Sesiune parohială 32 jug. din care 29 jug. arător și 3 jug. pășune.
  4. Cât. un dubludcalitru de cerea e și una zi de lucru benevole.
  5. Stolele fixate la 2 Martie a. c.
- Cererile de concurs, însoțite de documentele cerute se vor înainta Vicariatului Episcopiei Clujului cu sediul în Alba-Iulia în termenul deschis.
- Candidații se vor prezenta cu încuviințarea Oficiului protopopesc într'o zi de Duminică sau sârbătoare în parohie, spre a cânta la strană, respective a servi și predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Turda, 6 Martie 1942.

Oficiul protopopesc al tractului Turda în conțelegere cu Consiliul parohial din Mociu.

Aurel Gliga
protopop

Nr. 224—942.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Stejeriș din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în Renașterea.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salarul dela Stat, conform pregătirii candidatului.
2. Casă parohială cu supraedificate și grădina bisericii de 1 și jumătate jug.
3. Sesiunea parohială 16 jug. din care 10 jug. în hotarul comunei Calărași.
4. Venitele stolare obicnuite în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de documentele cerute se vor înainta Vicariatului Episcopiei Clujului, cu sediul Alba-Iulia, în termenul deschis.

Candidații se vor prezenta în parohie cu încuviințarea Oficiului protopopesc, într'o zi de Duminică sau sârbătoare, pentru ca să fie cunoscuți de credincioși.

Turda, la 6 Martie 1942.

Oficiul Protopopesc Turda în conțelegere cu Consiliul parohial din Stejeriș.

Aurel Gliga
protopop

Poșta redacției

Pr. O. B. din V. Am primit și va apare la timp.

Pr. Gh. S. din Ch. Am primit cu mulțumire și va apare, fiind actual. Lămuriri, vor urma.

Pr. I. G. din C. Primit și va apare.

Tip. „ALBA” Cenzurat